

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри фінансів
Волохова І.С.
“ ” 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.03050801 «Фінанси і кредит»

на тему:
«Формування фінансових ресурсів домогосподарств в Україні»

Виконавець:

студентка факультету фінансів та
банківської справи

Суворова Наталя Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Коцюрубенко Ганна Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2019
АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра
Суворової Наталі Олегівни
Формування фінансових ресурсів домогосподарств в Україні

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Випускна робота складається з 3 розділів.

У роботі розглядається поняття фінансових ресурсів домогосподарств, їх класифікації, джерела виникнення. Проведено аналіз структури фінансових ресурсів домогосподарств. Проаналізовано зарубіжний досвід формування фінансових ресурсів домогосподарств на прикладах - європейських, пострадянських держав, та країн Південної Африки.

Обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення регуляторної політики держави у сфері формування фінансових ресурсів домогосподарств, серед яких - впровадження диференційованого податкового регулювання, реформування системи соціальних виплат населенню, проведення заходів зі зменшення трудової міграції.

Ключові слова

Фінансові ресурси, домогосподарство, трудова діяльність, прожитковий мінімум, соціальні трансферти.

ANNOTATION

graduation work for obtaining an educational bachelor's degree
Suvorova Natalya Olegovna
Formation of financial resources of households in Ukraine

Odessa National University of Economics
Odessa, 2019

Graduation work consists of 3 sections.

The paper discusses the concept of household financial resources, their classification, sources of occurrence. The analysis of the structure of financial resources of households. The foreign experience of the formation of household financial resources was analyzed with examples from European, post-Soviet states and South African countries.

Substantiated proposals for improving the regulatory policy of the state in the formation of household financial resources, including the introduction of differentiated tax regulation, the reform of the system of social payments to the population, measures to reduce labor migration.

Keywords

Financial resources, household, labor activity, living wage, social transfers.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ	7
1.1. Поняття та класифікація фінансових ресурсів домогосподарств	7
1.2. Джерела формування фінансових ресурсів домогосподарств	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ	25
2.1. Динаміка та структура доходів від трудової діяльності	25
2.2. Аналіз пасивних доходів, доходів від операцій з капіталом та трансфертів	32
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ	41
3.1. Зарубіжний досвід формування фінансових ресурсів домогосподарств	41
3.2. Удосконалення регуляторної політики держави щодо формування фінансових ресурсів домогосподарств	51
ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	68

ВСТУП

Актуальність теми. Діяльність домашніх домогосподарств починається з формування фінансових ресурсів, які є необхідними не тільки для задоволення життєвих потреб, а й для ведення господарства, інвестиційної та підприємницької діяльності.

Значення фінансових ресурсів домогосподарств в національній економіці визначається тим, що фінансові потоки, які є формою руху фінансових ресурсів домогосподарств, забезпечують розподіл національного доходу і, пов'язуючи виробництво і споживання, тим самим впливають на відповідні стадії відтворювального процесу в економіці країни. Фінансові ресурси домашніх господарств мають визначальний вплив на стан фінансової системи країни, оскільки за умови концентрації основної частки національного доходу у домогосподарств створюються всі передумови фінансування як простого, так і розширеного відтворення в будь-якій економічній системі. Більше того фінансові ресурси домогосподарств є не просто частиною економічної системи держави, вони становлять невід'ємну частину економічної і фінансової безпеки України.

Джерелами формування доходної частини бюджету домогосподарств виступають доходи домогосподарств, які представляють собою частину національного доходу країни, що надходить у розпорядження домогосподарств, в результаті розподілу та перерозподілу виробленого валового внутрішнього продукту, та призначена для задоволення матеріальних та духовних потреб членів даного утворення. Участь домогосподарств у суспільному виробництві в умовах ринкової економіки визначає існування різних форм та можливих джерел отримання доходу, що зумовлює певну складність у їх чіткому виокремленні та групуванні.

Розвиток ринкових відносин зумовив посилення інтересу до економічних досліджень особливостей формування фінансових ресурсів домогосподарств. Це пов'язане насамперед з тим, що відбулося

переосмислення ролі та місця домогосподарства як основного суб'єкта ринку та фінансової системи держави.

Слід зазначити, що значний внесок у вивчення проблем формування фінансових ресурсів домогосподарств зробили такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як: С.А. Белозьоров, Є.В. Болотіна, О.Д. Василик, Ю.М. Воробйов, В.В. Ворошило, М.Н. Геронін, Т.О. Гуржій, Є.А. Дмитрієва, Є.І. Капустіна, Н.В. Карпенко, Т.О. Кізіма, А.П. Ковальов, Г.М. Коцюрубенко, К.В. Кощенко, О.Р. Марец, О.В. Мироненко, Н.В. Можайкіна, С.А. Навроцький, Л.Ф. Орлов, М.В. Попов, В.М. Родіонова, О.Р. Романенко, С.Я. Салига, А.В. Сидорова, Ю.Ю. Станкевич, В.М. Федосов, А.Ю. Чернов, О.М. Чорна, С.І. Юрій, О.Є. Янін та ін. Існуючі наукові напрацювання та проведені економічні дослідження сформували ґрунтовну базу для подальших розвідок. Тим паче, що зміни економічної ситуації та реагування на зовнішні впливи, обумовлюють важливість дослідження окремих аспектів формування фінансових ресурсів домогосподарств з урахування існуючих тенденцій на ринку робочої сили в Україні та тенденцій формування структури грошових доходів населення.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідити теоретичні основи формування фінансових ресурсів домогосподарств в Україні та розробити пропозицій відносно шляхів оптимізації джерел їх формування.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- 1) визначити поняття та провести класифікацію фінансових ресурсів домогосподарств;
- 2) розглянути джерела формування фінансових ресурсів домогосподарств;
- 3) проаналізувати динаміку та структуру доходів домогосподарств України від трудової діяльності;
- 4) провести аналіз пасивних доходів, доходів від операцій з капіталом та трансфертів домогосподарств України;
- 5) дослідити зарубіжний досвід формування фінансових ресурсів

домогосподарств;

б) розробити рекомендації щодо удосконалення регуляторної політики держави щодо формування фінансових ресурсів домогосподарств України.

Об'єктом дослідження є процес формування фінансових ресурсів домогосподарств.

Предметом дослідження є сукупність економічних відносин, які виникають в процесі формування фінансових ресурсів домогосподарств в Україні.

Методи дослідження. В процесі написання роботи були використані такі дослідницькі методи, як: системний аналіз (в процесі визначення сутності фінансових ресурсів домогосподарств); порівняльний аналіз та формалізація (під час класифікації фінансових ресурсів домогосподарств); економіко-статистичний аналіз, графічний та табличний методи (під час аналізу формування фінансових ресурсів домогосподарств України); наукової абстракції та узагальнення (під час обґрунтування напрямів оптимізації формування фінансових ресурсів домогосподарств).

Інформаційною базою дослідження є основні положення законів та інших нормативних актів України, статистичні і аналітичні матеріали Державної служби статистики України. Інформаційним забезпеченням роботи стали також монографічні дослідження, підручники та навчальні посібники, періодична економічна література, статистичні звіти та Інтернет ресурси.

Результати дослідження, що були проведені в випускній роботі, освітлені під час участі у студентській науково-практичній конференції «Стабілізація фінансово-економічної системи України» (ОНЕУ, 8-12 квітня 2019 року), результати якої опубліковані у студентському збірнику матеріалів конференції.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумок, можна зробити наступні висновки.

1. Фінансові ресурси домогосподарств представляють собою всю сукупність коштів у грошовій формі, що надходять в їх розпорядження за рахунок розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту, частка якого припадає на домогосподарства, а також за рахунок інших джерел, та використання яких спрямоване на виконання зобов'язань та формування заощаджень. Фінансові ресурси домогосподарств, можна класифікувати за наступними критеріями: в залежності від джерел формування – власні, позикові та додаткові; залежно від напрямків використання - кошти на поточне споживання, для капітальних витрат, вкладені в майно та заощадження; залежно від утворення фондів цільового призначення - фонд споживання та фонд заощадження.

2. Джерелами формування фінансових ресурсів домогосподарств є власні кошти (заробітна плата, доходи від підсобного господарства, прибуток від підприємницької діяльності); позикові фінансові ресурси (кошти, які отримані у кредитних організацій у формі позики; позики з бюджету та позабюджетних соціальних фондів; кредити від інших домогосподарств) та інші фінансові ресурси (кошти, що мобілізовані на фінансовому ринку – відсотки та дивіденди; кошти від оренди майна; кошти від страхових компаній). Основу формування фінансових ресурсів домогосподарств є їх доходи - частина національного доходу, що створюється в процесі виробництва і призначена для задоволення матеріальних і духовних потреб членів господарства. Основними видами доходів домогосподарств є: доходи від підприємницької діяльності, оплата праці, соціальні виплати та доходи від власності.

3. Проведений аналіз формування фінансових ресурсів домогосподарств України показав, що обсяги доходів населення України зростають. Зростає в динаміці і такий їх різновид, як заробітна плата – за 5

років обсяги заробітної плати зросли з 615022 млн. грн. до 1526020 млн. грн., тобто майже в 2,5 рази. Зростає і їх частка в структурі доходів (від 40,55% в 2014 р. до 47,4% в 2018 р.). Таке зростання обумовлене зростанням середньомісячної заробітної плати як в цілому на 1 особу населення, так і на 1 працівника. Водночас темпи зростання номінальної заробітної плати перевищують темпи зростання реальної заробітної плати, що певним чином нівелює підвищення цього виду доходів. Найвищий рівень середньої заробітної плати спостерігається по таким видам економічної діяльності, як авіаційний транспорт, фінансова та страхова діяльність, інформація та телекомунікація, професійна, наукова та технічна діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування. Виявлено, що найвищий рівень оплати праці в промислово-розвинених регіонах.

4. В роботі був також проведений аналіз пасивних доходів, доходів від операцій з капіталом та трансфертів домогосподарств України. Виявлено, що прибуток та змішаний дохід, а також доходи від соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів мають чітку тенденцію до зростання. Натомість доходи від власності до 2016 р. скорочувалися, а з 2016 р. почали зростати. В структурі доходів найбільшу частку займали соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти (окрім заробітної плати), однак в динаміці їх частка скорочується. Аналогічно зменшується і частка доходів домогосподарств від власності.

5. Проаналізувавши структуру доходів домогосподарств різних країн світу та порівнявши їх з вітчизняними реаліями, можемо виокремити деякі спільні та відмінні риси. Серед схожих тенденцій виділимо насамперед те, що лівова частка доходів домогосподарств формується в основному за рахунок заробітної плати та соціальних трансфертів. Головною відмінністю фінансів домогосподарств розвинених країн від вітчизняних домогосподарств є те, що за кордоном доходи від власності є важливим інструментом додаткового фінансового забезпечення домашніх господарств, а в Україні вони не мають суттєвого значення. В розвинутих країнах світу

важливою складовою заходів щодо безпосереднього впливу держави на рівень доходів домогосподарств є встановлення гарантії мінімальної заробітної плати, що має статус державного соціального стандарту. Також в країнах з розвиненою економікою одним з найважливіших елементів політики доходів громадян є програми економічного захисту мінімального доходу сім'ї, які мають на меті захистити сім'ю від ризику втрати доходу в критичних ситуаціях.

6. Регуляторну політику держави щодо формування фінансових ресурсів домогосподарств доцільно розглядати як основу проведення політики доходів в цілому, соціальної політики і політики економічного зростання, цільовими установками яких є підвищення рівня і якості життя населення в Україні. Оптимізацію державної політики регулювання фінансових ресурсів домогосподарств в Україні необхідно проводити за наступними напрямками. Перший напрям - удосконалення регулювання заробітної плати, який передбачає встановлення та забезпечення державних гарантій в сфері оплати праці та рівня життя населення, що має на увазі як мінімум відсутність простроченої заборгованості по заробітній платі, встановлення і регулярний перегляд прожиткового мінімуму, забезпечення заробітної плати не нижче прожиткового мінімуму. Другий напрям - удосконалення механізму соціальних трансфертів, в тому числі і пенсійного забезпечення: забезпечення координації діяльності органів соціального захисту населення, служб зайнятості та органів, що здійснюють надання житлових субсидій та інших форм соціальної допомоги на основі спільного планування та реалізації соціальних програм; використання єдиних інформаційних баз даних про бідні домогосподарства; розвиток форм приватно-державного партнерства, що дозволяють об'єднати кошти держави та приватних благодійників; посилення адресного характеру надання соціальних трансфертів; розвиток системи моніторингу бідності та контролю за ефективністю соціальних програм; надання соціальних трансфертів на основі єдиних методичних підходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базилевич В.Д. Мікроекономіка / В.Д. Базилевич. – К.: Знання, 2007. - 677 с.
2. Баранов В.В. Світовий досвід побудови ефективної системи оплати праці на підприємстві / В.В. Баранов // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2011. - Вип. 20(1). - С. 139-145.
3. Белозеров С.А. Финансы домашнего хозяйства: инвестиционный аспект / С.А. Белозеров. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. Ун-та, 2006. – 194 с.
4. Болотина Е.В. Экономическая роль домохозяйств в создании национального продукта / Е.В. Болотина., Е.Е. Семеренко // Вісник ДДМА. - 2006. - № 1. - С. 28-33.
5. Васи́лига Н.А. Сутність і функції домогосподарства як суб'єкта ринкових відносин / Н.А. Васи́лига // Державне управління: теорія та практика. - 2016. - №1. - С. 84-94.
6. Васи́лик О.Д. Теорія фінансів: Підручник / О.Д. Васи́лик. - К.: НІОС, 2000. – 416 с.
7. Воробйов Ю.М. Теоретичні засади формування і використання фінансових ресурсів в соціально-економічній системі держави / Ю.М. Воробйов // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. - 2009. - № 4. - С. 16-24.
8. Воробйов Ю.М. Фінанси домашніх господарств у фінансовій системі держави: монографія / Ю.М. Воробйов, В.В. Ворошило. – Сімферополь: ВД «АРІАЛ», 2013. – 232 с.
9. Ворошило В.В. Финансовые ресурсы домохозяйств: сущность и классификация / В.В. Ворошило // Научный вестник: финансы, банки, инвестиции. - 2010. - № 1 (6). - С. 31-34.
10. Геронин Н.Н. Финансы домашних хозяйств в развитии инвестиционного процесса в России: дис. на соиск. науч. степени канд. экон. наук / Н.Н.

- Геронин. - М., 2004. - 184 с.
11. Горелов Н.А. Политика доходов и качество жизни населения: учебное пособие / Н.А. Горелов. - СПб.: изд-во Питер, 2013. - 656 с.
  12. Грушева А. Диференціація заробітної плати: проблеми, чинники, аналіз вітчизняних реалій та зарубіжний досвід / А. Грушева, К. Холявко // Світ фінансів. - 2014. - Вип. 4. - С. 136-140.
  13. Гуржий Т.О. Регуляторна політика держави щодо фінансових ресурсів домогосподарств / Т.О. Гуржий // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2018. - Вип. 4. - С. 150-158.
  14. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
  15. Дмитриева Е.А. Финансы домохозяйств: Учебное пособие / Е.А. Дмитриева. – Магадан: Кордис, 2007. – 61 с.
  16. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 17. - Ст.121.
  17. Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету: затверджена наказом Міністерства фінансів України від 21.06.2012 р. № 754. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12>
  18. Капустина Е.И. Экономическое поведение домашних хозяйств при формировании сбережений: автореферат на получение степени к.э.н.: 08.00.01 / Е.И. Капустина. - Улан-Удэ: Восточно-Сибирский государственный технический университет 2007. - 21 с.
  19. Карпенко Н.В. Досвід регулювання доходів населення у країнах з розвинутою економікою / Н.В. Карпенко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2008. - №6 (62). – С. 231-239.
  20. Кізіма Т.О. Тенденції розвитку фінансів домогосподарств: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії / Т.О. Кізіма // Формування ринкових відносин в Україні. - 2013. - № 9. - С. 170-176.
  21. Кізіма Т.О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти

- розвитку: монографія / Т.О. Кізіма. - К.: Знання, 2010. - 431 с.
- 22.Кізіма Т.О. Домогосподарство як елемент економічної системи: сутність, еволюція та функції в умовах ринку / Т.О. Кізіма // Вісник ТНЕУ. - 2008. - № 3. - С.22-36.
- 23.Ковалев А.П. Финансы. Денежное обращение. Кредит / А.П. Ковалев. - Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. - 463 с.
- 24.Коцюрубенко Г.М. Зарубіжний досвід реформування соціальної політики як передумови формування фінансових ресурсів домогосподарств / Г.М. Коцюрубенко // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2012. - Вип. 2. - С. 232-239.
- 25.Кощенко К.В. Фінансові ресурси домогосподарств як інвестиційне джерело розвитку економіки / К.В. Кощенко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2012. - № 12. - С. 75-80.
26. Кублікова Т. Б. Управління інноваціями: теорія та практика: навчальний посібник / Т. Б. Кублікова. – Одеса: Астропринт, 2014. – 236 с.
27. Кублікова Т.Б. Прямі іноземні інвестиції: стратегія розвитку України: монографія / Т.Б. Кублікова, О.: Атлант, 2012. – 280 с.
- 28.Левчаев П.А. Обеспечение стоимостного прироста финансовых ресурсов экономических субъектов в условиях инновационной экономики: теория и методология исследования. Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора экономических наук: 08.00.10 / П.А. Левчаев. – Орел, 2007. – 26 с.
- 29.Лопушняк Г.С. Мінімальна заробітна плата: практика України та досвід країн Європейського Союзу / Г.С. Лопушняк. // Demography and Social Economy. – 2017. – С. 132 –144.
- 30.Мазная Е.А. Домашнее хозяйство в системе экономических отношений общества: автореферат на соискание уч. ст. к.э.н.: 08.00.01 / Е.А. Мазная. – Самара: Самарский государственный университет, 2006. - 22 с.
- 31.Марец О.Р. Домогосподарство в умовах ринкової трансформації економіки України: автореферат на здобуття наукового ступеня к.е.н.: 08.01.01 / О.Р. Марец. - Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2004. - 24 с.

- 32.Мироненко О.В. Домашние хозяйства в системе социально-трудовых отношений: автореферат на соискание уч. ст. к.э.н.: 08.00.05 / О.В. Мироненко. – Хабаровск: Дальневосточный государственный университет путей сообщений, 2008. - 20 с.
- 33.Мішура В.Б. Порівняльний аналіз еволюції поглядів на природу та роль домогосподарств / В.Б. Мішура, Л.М. Пономарьова, Л.Д. Нарижна // Вісник ДДМА. – 2007. – № 2 (10). – С. 101-105.
- 34.Можайкина Н.В. Социально-экономическая сущность категории домохозяйства / Н.В.Можайкина // Вісник Міжнародного слав'янського університету. – 2008. - № 1. – С. 88-92.
- 35.Мочерний С.В. Політична економія: навчальний посібник / С.В. Мочерний. – К.: Знання-Прес, 2002. – 687 с.
- 36.Навроцький С.А. Система фінансового регулювання доходів домогосподарств у сучасних умовах / С.А. Навроцький, І.В. Петлін // Фінансовий простір: міжнарод. наук.-практ. журн. – 2013. – № 3. – С. 48–52.
- 37.Нереальні цифри. Хто і як рахує українських заробітчан? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-skilky-ukraiintsiv-za-kordonom/29821865.html>
- 38.Орлов Л.Ф. Финансовый механизм формирования бюджетов домохозяйствами / Л.Ф. Орлов // Вестник Финансового университета. – 2011. - №3. – С.39-46.
- 39.Платыгин Д. Н. Социальная политика в развитых странах Запада: опыт и перспективы/ Д.Н. Платыгин // Труд за рубежом. - 2010. - № 1-2. - С. 53-74.
- 40.Поляк Г.Б. Финансы. Денежное обращение. Кредит: Учебник для вузов / Г.Б. Поляк. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. - 512 с.
- 41.Попов М.В. Домашнее хозяйство: эволюционно-функциональный поход: автореферат на соискание ученой степени к.э.н.: 08.00.01 / М.В. Попов. – Волгоград: Волгоградский государственный технический университет, 2003. - 24 с.
- 42.Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження

- Загальнодержавної програми подолання та запобігання бідності в Україні на 2010-2015 рр.» від 31 серпня 2011 р. № 1057. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP111057.html
43. Про Всеукраїнський перепис населення: Закон України від 19.10.2000 р. № 2058-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. - №51-52. - Ст.446.
44. Про затвердження Програми розвитку системи національних рахунків на період до 2010 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.04.2003 р. №475 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2003-п>
45. Робота українців за кордоном: скільки вони заробляють та чому не повертаються додому. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://24tv.ua/ru/roboata_ukrainciv_za_kordonom_skilki_voni_zarobljajut_ta_c_homu_ne_povertajutsja_dodomu_n1014531
46. Рогатенюк Э.В. Финансы: Учебное пособие / Э.В. Рогатенюк, И.М. Пожарицкая. - Симферополь: «Национальная академия природоохранного и курортного строительства», 2007. - 208 с.
47. Родионова В.М. Финансы / В.М. Родионова. - М.: Финансы и статистика, 1995. - 432 с.
48. Роик В.Д. Основные тенденции развития социального обеспечения в странах Европы / В.Д. Роик // Труд за рубежом. - 2010. - № 1-2. - С. 74-88.
49. Романенко О.Р. Финансы: Підручник / О.Р. Романенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 312 с.
50. Салига С.Я. Теоретичні підходи щодо визначення сутності фінансових ресурсів домогосподарств / С.Я. Салига, В.О. Гнеушева // Сталий розвиток економіки. - 2013. - № 1. - С. 87-91.
51. Сидорова А.В. Доходи та витрати населення: статистичне оцінювання, моделювання та прогнозування / А.В. Сидорова // Фінанси, облік, банки. – 2017. – №1. – С. 154-163.
52. Сімутіна Я.В. Методи регулювання заробітної плати на сучасному етапі

- (правові проблеми): монографія / Я.В. Сімутіна. - К.: Київськ. ун-т права НАН України, 2009. - 176 с.
- 53.Средняя зарплата по странам мира 2018. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://fincan.ru/articles/35_srednyaja-zarplata-po-stranam-mira-2018/
- 54.Станкевич Ю.Ю. Формирование основных источников получения доходов современных домохозяйств / Ю.Ю. Станкевич // Фінансова система України. Збірник наукових праць. - 2008. – Вип. 10. – С.301-306.
- 55.Суліменко Л.А. Облік і аналіз розрахунків з оплати праці / Л.А. Суліменко // Інфраструктура ринку. – 2018. – Вип. 18. – С. 395-405.
- 56.Указ Президента України «Про невідкладні заходи з подолання бідності» від 26 лютого 2010 р. № 274/2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U274_10.html
- 57.Федоренко В.Г. Політична економія: Підручник / В.Г. Федоренко. – К.: Алерта, 2008. – 478 с.
- 58.Федосов В.М. Актуальне наукове дослідження фінансів домогосподарств: / В.М. Федосов // Фінанси України. - 2010. - № 11. - С. 121-124.
- 59.Чернов А.Ю. Личные финансы. Доходы и расходы семейного бюджета / А.Ю.Чернов. - М.: Перспектива, 1995. – 176 с.
- 60.Чорна О.М. Концептуальні підходи до розвитку фінансів домашніх господарств в економіці України / О.М. Чорна, К.В. Баранова // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. - 2011. - № 4. - С. 33-39.
- 61.Юрій С.І. Фінанси / С.І. Юрій, В.М. Федосов. - К.: Знання, 2008. - 611 с.
- 60.Янин О.Е. Финансы, денежное обращение и кредит: учебник / О.Е.Янин.– М.: Издательский центр «Академия», 2006. - 192 с.